

Боголюбному братові моєму в Христі, отцю Йову... (1610)

Вишенський Іван

БОГОЛЮБНОМУ БРАТОВІ МОЄМУ В ХРИСТІ, ОТЦЮ ЙОВУ ¹, ЯКИЙ СКИТУЄ У СКИТІ, В ПУСТИНІ МАРКОВІЙ ², ГРІШНИЙ ІОАНН ЖАДАЄ СПАСІННЯ

Мав бажання нині відвідати вас, але судьби божі і деякі тілесні хвороби завадили. Оскільки браття від Ксенова туди йти намірилися, через них повідомляю тобі дещо про Святу гору і про її біди. Знай, що Свята гора до раю подібна, аероповітряним, чистим і втішливим зефіром дихає, перебуваючи у відлученні від світу, і ця благодать і нині не зменшилася, бо вона з повітря. А якою бідою від обмови диявола-світодержця, котрий пристрасно володіє, страждають ті, що тут проводять життя у відкупленні, не випадає мені зараз докладно говорити. Отож, зайве скоротивши, мовлю: відколи повернувся, не тільки на келії, але й на печери дві поголовщини дукатів ³ накладено. Також і на Святу гору; отож був товар на соборний гарач (грошова данина туркам для відкупу від нападу), нині ж і до чотирьох виходить. І хоч такий аспрній (дрібна турецька монета) потрібні Свята гора підлягає, але від Христової благодаті досі був повний мир від приходу турків та яничар, а в благочесті Свята гора по-давнішому анітрохи не обідніла, хоч і немає аспрів. За те, що зволив день життя протягти, дякую тобі, господи, і не турбувався про завтра — від милостині зможемо утримуватися. Я ж цього життя не вмішу, коли від келії до келії, від монастиря до монастиря тулятися, а стоїмо на тій святогорській притчі, яка каже: "Хто хоче мирувати в Святій горі, — вістити, — і в терпінні утриматися, [такому] треба бути залізним або срібним" ⁴ — притчу цю тлумачити не хочу, знаєш-бо її. Тими ж двома справами і я ще утримуюся за Христовою благодаттю: рукоділлям і викупленням — доки ще є принесене від вас. Однак бажаю знову бачити і відвідати вас. Тому звісти мені про свій мир і що кажеш про це; дай мені звістку, чи і тобі є потреба боротися з плоттю, пристрастями та повітряними піднебесними злобними духами, проти яких і в нас брань велика. Із цими ченцями, коли не можна [через] Дмитра ⁵ передати, передай свою душу і мощі: чи спочиваєш од брані і чи бажаєш моїх відвідин, хочу те знати.

Більше не маю що говорити, тільки зволь сотворити пану Петру ⁶ спасіння, а іншим добродійникам та знайомим — поклін. По цьому бажаю, хай сподобить нас господь, щоб у живих разом з'єднатися і дарувати один одному словом дружню втіху.

Писано в Святій Горі в той час, як і соборне послання, в монастирі Зуграфі — той, що думає про спасіння твого преподобія, вищеназваний це писав.

Написане одночасно з "Посланням братству Львівському".

¹ Йов — це Йов Княгиницький (серед. XVI-1621), приятель та однодумець І. Вишенського, автор послань, був ченцем на Афоні (12 років), заснував Воздвиженський (біля Маняви) монастир.

² Маркова пустиня була в т. зв. Манявському скиті в Карпатах. Тут Й. Княгиницький оселився з 1605 р., і на цьому місці постав Воздвиженський монастир.

³ Поголовщина дукатів — податок у дукатах; мається на увазі збільшення данини, яку

накладали на афонські монастирі турки.

⁴ Треба бути залізним або срібним — тобто або мати залізну вдачу, або володіти грошми.

⁵ Дмитро — небіж Й. Княгиницького, "отрок", який супроводжував І. Вишенського у Манявський скит.

⁶ Пан Петро — очевидно, це Петро Ляхович, жупник (наглядач) в соляних копальнях, який допоміг Й. Княгиницькому влаштуватись у Манявському скиті.

Джерело: *Вишенський І. Твори / З книжної української мови перекл. В. Шевчук; передм. і приміт. В. Шевчука. — К.: Дніпро, 1986. — 247 с.*

Постійна адреса:

http://ukrlit.org/vyshenskyi_ivan/boholiubnomu_bratovi_moiemu_v_khrysti_ottsiu_yovu